

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 273

van **MAAIKE DE RUDDER**

datum: 24 januari 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gezondheidsgeletterdheid - Initiatieven

De Vlaming gezondheidsvaardig maken, blijft een grote uitdaging voor Vlaanderen. Uiteraard wordt al heel goed en veel ingezet op de gezondheidsgeletterdheid van de Vlaming.

Duidelijke, juiste en concrete informatie aanleveren, is heel belangrijk om mensen goed te kunnen informeren. Ook de vele partnerorganisaties worden geacht om bij het uitwerken van acties en dergelijke steeds aandacht te besteden aan de gezondheidsgeletterdheid. En ook zit dit aspect mee vervat in de beleidsnota van de minister met de strategische doelstelling: "De Vlaming leeft gezonder tegen 2025".

Vorig jaar heeft het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) een syntheserapport gepubliceerd in verband met gezondheidsgeletterdheid of vaardigheden inzake gezondheidsgeletterdheid. In dat rapport staat een hele reeks aanbevelingen om verder in te zetten op die gezondheidsgeletterdheid.

1. Heeft de minister al kennis genomen van de aanbevelingen uit het rapport van het KCE?
2. Hoe zal er met de aanbevelingen aan de slag gegaan worden?
3. Op dit moment bestaat er nog geen specifiek Vlaams Actieplan Gezondheidsgeletterdheid.

Staat de minister er voor open om een dergelijk actieplan te ontwikkelen om op die manier verder op een gerichte en op een gecoördineerde manier werk te maken van de gezondheidsvaardigheid van de Vlaming?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 273 van 24 januari 2022

van **MAAIKE DE RUDDER**

1. Ja. Het rapport van het KCE is immers één van de leidraden en naslagwerken voor initiatieven die de gezondheidsgeletterdheid van de Vlaming kunnen verhogen.
2. Het rapport maar ook andere initiatieven, zoals de projecten van de Koning Boudewijnstichting via het Daniel De Coninck Fonds voor het bevorderen van de gezondheidsvaardigheden, helpen bij het uitwerken van een beleid en initiatieven rond gezondheidsgeletterdheid. We zullen ook uit de pandemie lessen trekken. De eerste lijn heeft hierin een belangrijke plaats. Het uitwerken van een beleid rond zorggeletterdheid moet in co-creatie kunnen gebeuren. Op dit ogenblik eist de pandemie echter nog de aandacht op.
3. Op dit ogenblik gebeurt er echter al heel wat op dit vlak, maar ik blijf achter het voornemen staan om tot een plan 'Gezondheidsgeletterdheid' te komen waarbij doelstellingen en acties worden gebundeld en geïntegreerd.

Ter illustratie geef ik hierna een overzicht van wat er al gebeurt:

Gezondheid en Wetenschap werkt momenteel, aan een educatief pakket voor scholen om de gezondheidsvaardigheden bij leerlingen uit het secundair onderwijs te verhogen. Later dit jaar zal ook gewerkt worden aan een pakket voor het basisonderwijs. Verschillende van de partnerorganisaties zoals het Vlaams Instituut Gezond Leven, Sensoa, Vlaams Expertisecentrum voor Suïcidepreventie en organisaties met terreinwerking zoals de Logo's en De sleutel zetten hun schouders mee onder dit initiatief.

Ook de voorbije jaren hebben we sterk ingezet op gezondheidsgeletterdheid. Ter illustratie geven we enkele concrete voorbeelden vanuit onze preventieorganisaties, gekoppeld aan enkele van de 10 attributen van een health literacy friendly organisatie uit het KCE-rapport:

Attribuut 7: In de methodiek 'Ieders Mond Gezond' van de partnerorganisatie Gezonde Mond wordt aan de personen in armoede administratieve ondersteuning geboden bij het (terug) aansluiten bij de ziekteverzekering en begeleidt de opgeleide medewerker zo nodig de persoon bij een eerste afspraak bij de tandarts - zie ['Ieders Mond Gezond' - Gezonde Mond](#).

Attribuut 8: Onze partnerorganisaties en organisaties met terreinwerk binnen preventieve gezondheidszorg zetten sterk in het ontwerpen en verspreiden van eenvoudige communicatieboodschappen via gedrukte en audiovisuele mediakanalen alsook sociale media (vb. BLABLABLA campagne van de bevolkingsonderzoeken naar kanker)

Attribuut 10: Het Centrum voor Kankeropsporing communiceert duidelijk over wat gedekt wordt door de ziekteverzekering en voor welke diensten zelf moeten betalen. Een concreet voorbeeld is terug te vinden bij het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker: [Hoeveel kost het om een uitstrijkje te laten nemen? - Baarmoederhalskanker \(bevolkingsonderzoek.be\)](#)

Daarnaast komt gezondheidsgelletterdheid aan bod binnen het project rond proportioneel universalisme (BVR 7 december 2018) dat getrokken wordt door VVSG. Het project beschikt over een stuurgroep waar verschillende relevante stakeholders zoals vertegenwoordigers van de betrokken lokale besturen, het Agentschap Z&G, WVG, VVSG, deel van uitmaken. Er lopen momenteel 8 projecten die de preventiemethodieken toepassen op kwetsbare doelgroepen volgens het principe van proportioneel universalisme. Ten gevolge van Corona is het totale project met 6 maanden verlengd tot 30 juni 2022. Eén van de projecten (Gent) zet expliciet in op het versterken van gezondheidsvaardigheden in de eerstelijnszone Gent met behulp van gezondheidsgidsen.

Ook de verschillende landsbonden van de ziekenfondsen zetten vanuit hun rol als organisatie met terreinwerking binnen het preventieve gezondheidsbeleid in op gezondheidsgelletterdheid door onder andere het concept proportioneel universalisme in de praktijk te brengen. Dat doen ze onder meer door een verschillende intensiteit of methodiek voor bepaalde doelgroepen en de individuele aanpak van de gezondheidsconsulenten.

In het strategisch plan 'de Vlaming leeft gezonder in 2025' wordt tevens vermeld dat de acties die inspelen op proportioneel universalisme en daardoor ook gericht zijn op health literacy, de gelijkheid verhogen en zo iedereen ten goede komen.

4. Zoals ik hiervoor aangaf: de intentie om te werken aan gezondheidsgelletterdheid blijft. De ervaringen die tijdens de COVID19 crisis zijn opgedaan, zoals deze die geleid hebben tot een hoge vaccinatiegraad, zijn goede praktijken die we willen verderzetten. Daarbij zien we hoe relevant de samenwerking was op het lokale niveau met actoren buiten de gezondheidssector om kwetsbare groepen te bereiken. We leren uit de inzet van mobiele teams, evenals van de rol van de Zorgraden en de populatiemanagers binnen de Eerstelijnszones.

Het project rond proportioneel universalisme (BVR 7 december 2018) dat getrokken wordt door VVSG beschikt over een stuurgroep waar verschillende relevante stakeholders zoals vertegenwoordigers van de betrokken lokale besturen, het Agentschap Z&G, WVG, VVSG, deel van uitmaken. Er lopen momenteel 8 projecten die de preventiemethodieken toepassen op kwetsbare doelgroepen volgens het principe van proportioneel universalisme. Ten gevolge van Corona is het totale project met 6 maanden verlengd tot 30 juni 2022. Eén van de projecten (Gent) zet expliciet in op het versterken van gezondheidsvaardigheden in de eerstelijnszone Gent met behulp van gezondheidsgidsen.